

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.1.26.
COM(2011) 21 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Erőforrás-hatékony Európa – Az Európa 2020 stratégia keretébe illeszkedő kiemelt
kezdemenyezés**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Erőforrás-hatékony Európa – Az Európa 2020 stratégia keretébe illeszkedő kiemelt kezdeményezés

1. BEVEZETÉS: MIÉRT FONTOS AZ ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG?

A természeti erőforrások alapozzák meg az európai és a világ gazdaság működését és az életminőségünket. Az említett erőforrások közé a nyersanyagok – így a tüzelőanyagok, ásványi anyagok és fémek – mellett az élelmiszerek, a talaj, a víz, a levegő, a biomassa és az ökológiai rendszerek tartoznak. Egyre nagyobb nyomás nehezedik az erőforrásokra. Ha folytatódnak a jelenlegi tendenciák, 2050-re a világ népessége várhatóan 30 %-kal, közel 9 milliárdra nő. A fejlődő és feltörekvő gazdaságok lakossága jogosan szeretné elérni a fejlett országok jóléti és fogyasztási szintjét. Amint az elmúlt évtizedek során tanúi voltunk, a világ erőforrásainak intenzív felhasználása nyomás alá helyezi bolygónkat, és veszélyezteti az ellátás biztonságát. Nincs lehetőség arra, hogy továbbra is a jelenlegi szerkezetben használjuk fel az erőforrásokat.

Az említett változásokra adott válaszként a növekvő erőforrás-hatékonyság kulcsszerepet fog játszani az európai növekedés és foglalkoztatás biztosításában. Komoly gazdasági lehetőségeket kínál majd, javítja a termelékenységet, leszorítja a költségeket, és fokozza a versenyképességet. Új termékek és szolgáltatások kifejlesztésére van szükség, és új módokat kell találni a nyersanyag-felhasználás csökkentésére, a hulladék-kibocsátás minimalizálására, a termelési folyamatok, irányítási és üzleti módszerek optimalizálására és a logisztika javítására. Mindez hozzájárul a technológiai innováció ösztönzéséhez, a foglalkoztatás növeléséhez a gyorsan fejlődő környezetbarát szektorban, az uniós kereskedelem fenntartásához (beleértve új exportpiacok megnyitását is), továbbá a környezetkímélő termékek révén a fogyasztóknak is hasznot hajt.

Az erőforrások hatékonyabb felhasználása segítséget nyújt számunkra az Unió számos célkitűzésének megvalósításához. Az erőforrás-hatékonyság alapvetően fontos ahhoz, hogy előrehaladást érjünk el az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és közelebb kerüljünk az üvegházhatást okozó gázok uniós kibocsátásának 2050-ig történő 80–95 %-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés valóra váltásához. E hatékonyságra szükség van az értékes környezeti vagyron, az általuk nyújtott előnyök, továbbá a jelen és a jövő nemzedékek életminőségének megóvásához. Az erőforrás-hatékonyság segítségével erős és fenntartható mezőgazdasági és halászati ágazatot hozhatunk létre, és korlátozhatjuk a fejlődő országokban uralkodó élelmezési bizonytalanságot. A fogyatkozó tüzelő- és egyéb anyagokra való ráutaltság csökkentése, valamint a fokozott erőforrás-hatékonyság Európa nyersanyagellátásának biztonságát is javítja, és ellenállóbbá teszi az Unió gazdaságát a világgpiaci energia- és alapanyagárak jövőbeni emelkedésével szemben.

Az Európa jövőjére vonatkozó, 2050-ig előretekintő tervek és a hosszú távú politikai keret világos irányt mutathat a vállalkozásoknak és a befektetőknek. Fontos, hogy az elkövetkező tíz évben meghozandó intézkedésekre helyezzük a hangsúlyt annak érdekében, hogy kijelöljük a követendő utat Európa számára, és felgyorsítsuk az átalakítást.

2. AZ EURÓPA 2020 STRATÉGIA ÉS AZ ERŐFORRÁS-HATÉKONY EURÓPA KIEMELT KEZDEMÉNYEZÉS

Az alábbi három feltételt kell teljesítenünk ahhoz, hogy élvezhessük az energiahatékony és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság előnyeit:

- *Először is* összehangolt intézkedéseket kell hoznunk a szakpolitikai területek széles skáláján, és e fellépésnek politikai nyilvánosságot és támogatást kell kapnia.
- *Másodszor* pedig sürgősen kell cselekednünk a hosszú beruházási és átfutási idők miatt. Jóllehet néhány intézkedés rövid távon is kedvező hatást gyakorol a növekedésre és a foglalkoztatásra, mások viszont előzetes beruházást igényelnek és hosszú idő elteltével válnak kifizetődővé, viszont az elkövetkező évtizedekben valódi gazdasági előnyt jelentenek majd az uniós gazdaság számára.
- *Harmadrészt* lehetőséget kell biztosítanunk a fogyasztóknak arra, hogy előrelépjenek az erőforrás-hatékonyabb fogyasztás irányába, továbbá ösztönöznünk kell a folyamatos innovációt, és biztosítanunk kell, hogy a hatékonyságnövelés ne vesszen kárba.

Az Erőforrás-hatékony Európa kezdeményezés egyike az Európa 2020 stratégia részét képező hét kiemelt kezdeményezésnek. A stratégia célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítása¹. Jelenleg ez a legfontosabb növekedési és munkahely-teremtési stratégia Európában, amelyet az Európai Parlament és az Európai Tanács is támogatott². A tagállamok és az uniós intézmények együttműködnek a szükséges szerkezeti reformok megvalósítására irányuló intézkedéseik összehangolása érdekében.

E kiemelt kezdeményezés célja, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony gazdaság irányába való átmenet támogatása céljából olyan politikai keretet hozzon létre, amely segíteni fog bennünket abban, hogy

- az erőforrások felhasználásának egyidejű csökkentése mellett fokozzuk a gazdasági hatékonyságot;
- felismerjük és megvalósítsuk a gazdasági növekedés új lehetőségeit, fokozzuk az innovációt, és megerősítsük az EU versenyképességét;
- biztosítsuk az alapvető erőforrásokkal való ellátás biztonságát;

¹ COM (2010) 2020, EURÓPA 2020 Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája.

² Az Európai Tanács 2010. június 17-i következtetései, EUCO 13/10. sz. dokumentum, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/HU/ec/115360.pdf.

- küzdjünk az éghajlatváltozás ellen, és korlátozzuk az erőforrás-felhasználás környezeti hatásait.

Az erőforrás-hatékony Európa megvalósítása érdekében technológiai fejlesztéseket kell végrehajtanunk, jelentős mértékben át kell alakítanunk az energia-, ipari, mezőgazdasági és közlekedési rendszereket, továbbá módosítanunk kell termelőként és fogyasztóként tanúsított magatartásunkon. A hosszú távú stabilitást biztosító szabályozási keret alapján haladéktalanul meg kell kezdenünk azon intézkedések meghozatalát, amelyek kellő biztonságot nyújtanak a vállalkozásoknak a mostani beruházásokhoz, és biztosítják, hogy a jövő generációk hozzájussanak az intelligens beruházások előnyeire. Az erőforrás-hatékonyság javítása lehetőséget nyújt arra is, hogy az anyagfelhasználás és az energiafogyasztás csökkentése révén ellenőrzés alatt tartsuk a költségeket, és ily módon lendületet adjunk a jövőbeni versenyképességnek.

Az Unió már eddig is bizonyította, hogy van lehetőség előrelépésre az erőforrás-hatékonyság terén. Unió-szerte egyre inkább a vállalkozások és a háztartások szokásos gyakorlatává válik az újrahasznosítás. 1990 óta több mint 10 %-kal csökkentettük az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az Unión belül, miközben a gazdaságaink nagyjából 40 %-kal növekedtek. Az energiahatékonyság fokozása és alternatívák kifejlesztése révén csökkentjük függőségünket a fosszilis tüzelőanyagoktól. Azonban itt az ideje, hogy felgyorsítsuk a fejlődést, további területekre is kiterjesszük az erőfeszítéseinket, és kiaknázzuk azon előnyöket, amelyeket egy sikeres stratégia biztosíthat a versenyképesség, a munkahelyteremtés és a jólét terén.

E kiemelt kezdeményezés hozzájárul egy olyan stratégiai és integrált megközelítés kialakításához, amely biztosítja, hogy a már elhatározott, 2020-ig megvalósítandó konkrét intézkedések előkészítsék a 2050-ig előrettekintő, hosszabb távú célokat, továbbá hogy megtegyük a megfelelő további intézkedéseket céljaink megvalósítása érdekében. E megközelítés azt is biztosítani fogja, hogy optimálisan kihasználjuk az ilyen széles alapokon nyugvó stratégiában rejlő szinergiákat, és tudatos politikai döntéshozatal keretében határozzuk meg és oldjuk fel az ellentmondásokat. Koherens elemzés szükséges annak megállapításához, hogy az erőforrások egy részét milyen okokból nem használják fel hatékonyan. Ebből kiindulva előkészíthetjük a terepet az erőforrás-hatékonyság érvényesítéséhez a szakpolitikák széles skálájában, és meghatározhatjuk azokat az eszközöket, amelyekkel a politikai döntéshozók előmozdíthatják és nyomon követhetik a fejlődést. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy megnyerjük a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, az érdekeltek és a polgárok egyértelmű támogatását, és bevonjuk őket a folyamatba.

3. A SZINERGIÁK KIAKNÁZÁSA ÉS AZ ELLENTMONDÁSOK FELOLDÁSA

Az erőforrás-hatékony Európa felépítéséhez szükséges összetett és egymásba illeszkedő részekből álló megközelítés csupán a politikák olyan kombinációja révén valósítható meg, amely optimalizálja a szinergiákat, és feloldja a különböző területek és szakpolitikák közötti ellentmondásokat.

A szinergiák tipikus példái az alábbiak:

- a fenntartható növekedéshez kapcsolódó ágazatokban létrehozott munkahelyek, amelyek nagy exportlehetőséget jelentenek és komoly gazdasági értéket teremtenek;
- az éghajlatváltozás és az energiahatékonyság vonatkozásában hozott intézkedések erősíthetik az energiabiztonságot, és csökkenthetik az olajársokkok általi sebezhetőséget;
- az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák csökkentik a kibocsátást, és gyakran kedvező változásokat hoznak a levegő minősége, a zaj és a közegészség terén;
- az energia és az egyéb erőforrások felhasználását érintő adók és támogatások egyaránt alkalmazhatók a csökkent mértékű és hatékonyabb fogyasztás ösztönzésére és az államháztartás olyan szerkezeti változásának elősegítésére, amely a munkabérek terhelő adók csökkentése révén elősegíti a munkahelyteremtést és a gazdasági növekedést;
- az újrahasznosítás arányának emelkedése csökkenti az elsődleges nyersanyagokat érintő keresletre nehezedő nyomást, elősegíti az olyan értékes anyagok újbóli felhasználását, amelyek egyébként kárba veszhetnének, továbbá csökkenti az energiafogyasztást és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását a kitermelés és a feldolgozás során;
- a termékek tervezésének javítása egyaránt csökkentheti az energia és a nyersanyagok iránti keresletet, valamint tartósabbá, illetve könnyebben újrahasznosíthatóvá teheti az adott termékeket; ezenfelül az innováció ösztönzése révén üzleti lehetőségeket és új munkahelyeket teremthet;
- az energiahatékonyság javítása csökkenti elsősorban az energiatermelés, majd az infrastruktúra iránti igényt: mindez pedig enyhíti a természeti erőforrásokra nehezedő nyomást. Például amennyiben az EU energiafogyasztása 1 %-kal csökkenne, az 50 szénérőmű vagy 25 000 szélturbina teljesítményét tenné feleslegessé.

Az erőforrás-hatékonysági politikáknak megfelelően fel kell oldaniuk az ellentmondásokat. Ahhoz, hogy most és hosszú távon is helyes döntéseket hozzunk, figyelembe kell vennünk az erőforrás-felhasználás módjának teljes életciklusát – beleértve az értékláncban történő felhasználást –, valamint fel kell oldanunk a különböző prioritások közötti ellentmondásokat. A különböző választási lehetőségek mérlegeléséhez szükséges információk biztosítása megkönnyíti a politikai döntéshozók számára annak meghatározását, hogy hová összpontosítsák erőfeszítéseiket. Az alábbiakban bemutatunk néhány példát:

- az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló egyoldalú belső erőfeszítések befolyásolhatják az energiaintenzív ipar versenyképességét, és ennek következtében – amennyiben nem tartanak fenn korrekciós intézkedéseket – külföldre helyezik át az energiaigényes termelést, az azzal járó üvegházhatást okozó gáz-kibocsátást és foglalkoztatást;

- a „just-in-time” termelési eljárások csökkentik a termékek raktározására fordított energiát, viszont több szállítást tehetnek szükségessé. Mindez igaz lehet a hulladékgyűjtés és -újrahasznosítás esetében is;
- a környezetbarát járművek megjelenése csökkenti a fosszilis tüzelőanyagok felhasználását, viszont növeli a keresletet az elektromos áram és néhány olyan nyersanyag iránt, amelyeknek korlátozott a kínálata, és a termelésük néhány földrajzi térségben koncentrálódik (pl.: az elektronikai alkatrészek és üzemanyagcellák előállításához használt ritka földfémek és az akkumulátorokban használt lítium).
- előfordul, hogy az élelmiszerek előállítására használt földterület versenyez az energia előállítására használt területtel, és esetleg mindkettő konkurenciát jelent a biodiverzitást elősegítő vagy az ökológiai rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó (pl. a légkör szénttartalmát megkötő) területek számára;
- a szigetelést javító anyagok jelentősen csökkenthetik az épületek fűtéséhez szükséges energiát, de az előállításuk energiaigényesebb lehet;
- a nukleáris energia elterjesztése csökkentheti a szén-dioxid-kibocsátást, azonban szükségessé teszi a nukleáris biztonság, a hulladékkezelés és a nonproliferáció további erősítését;
- a sótalanítás megoldást nyújthat az ivóvíz-ellátási problémákra, viszont esetleg növeli a fosszilis tüzelőanyagok felhasználását és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását.

4. AZ ERŐFORRÁS-HATÉKONY EURÓPA KIEMELT KEZDEMÉNYEZÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELEMEI

E kiemelt kezdeményezés egyik legfontosabb célja a beruházási és innovációs környezet kiszámíthatóságának erősítése annak révén, hogy egyetértést alakítanak ki a hosszú távú elképzelések tekintetében, és biztosítják, hogy az összes érintett szakpolitika kiegyensúlyozott szerepet kapjon az erőforrás-hatékonyság megvalósításában. A kezdeményezés hosszú távú intézkedési keretet biztosít sok szakpolitikai területen, és ösztönzi az éghajlatváltozásra, az energiára, a szállításra, az iparra, a nyersanyagokra, a mezőgazdaságra, a halászatra, a biodiverzitásra és a regionális fejlesztésre vonatkozó szakpolitikai menetrendek kialakítását. Az említett különböző alkotóelemeket megfelelően kell koordinálni.

A hosszú távú keret legfontosabb alkotóelemei az alábbiakra vonatkozó összehangolt munkatervek formájában öltenek testet³:

- Annak felvázolása, hogy mit kell tennie az Uniónak ahhoz, hogy 2050-re alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságot hozzon létre, és – az éghajlatváltozással szembeni világméretű küzdelem részeként – 80-95%-kal csökkentse az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, miközben javítja az energiabiztonságot, és elősegíti a fenntartható növekedést és a munkahelyteremtést;

³

Az 1. mellékletben található a Bizottság munkaprogramja alapján 2011-re készült áttekintés.

- Annak elemzése, hogy hogyan hozhat létre az Unió alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony, biztonságos és versenyképes energiarendszert 2050-re. Mindennek kellő biztonságot kell nyújtania a befektetők, a kutatók, a politikai döntéshozók, és a szabályozó hatóságok számára;
- Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony, biztonságos és versenyképes közlekedési rendszer 2050-ig történő megvalósítására vonatkozó olyan elképzelés előterjesztése, amely megszünteti a belső közlekedési piac előtti valamennyi akadályt, előmozdítja a tiszta technológiákat, és korszerűsíti a közlekedési hálózatokat;
- A közép- és hosszú távú célkitűzések és a megvalósításukat szolgáló eszközök meghatározása. Ennek az a legfontosabb célja, hogy elválassza a gazdasági növekedést az erőforrások felhasználásától és annak környezeti hatásától.

A középtávú intézkedéseknek összhangban kell állniuk az említett hosszú távú kerettel. Már számos ilyen intézkedést azonosítottunk, köztük az alábbiakat:

- 2020-ig előrettekintő energiahatékonysági terv, amely azonosítja az összes ágazatban megvalósítandó 20 %-os energiamegtakarítás elérését lehetővé tévő intézkedéseket. A cselekvési tervet az energiahatékonyság és -megtakarítás biztosítására irányuló jogszabály fogja kísérni;
- Az alábbi területek reformjára irányuló javaslatok a következő uniós költségvetés keretében: közös agrárpolitika, közös halászati politika, kohéziós politika, energia-infrastruktúra és transeurópai közlekedési hálózatok. A reformok célja, hogy összhangba hozzák az említett területeket az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság követelményeivel;
- A 2020-ig szóló új uniós biodiverzitási stratégia, hogy az ökológiai rendszerekre nehezedő nyomás figyelembevételével megállítsuk a biodiverzitás és az ökológiai rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások további csökkenését, és helyreállítsuk azokat;
- Az áru piacokon jelentkező és a nyersanyagokkal kapcsolatos kihívásokat kezelő intézkedések⁴, amelyek keretében – többek között – rendszeres időközönként megvizsgáljuk a kritikus nyersanyagokat, és meghatározzuk a világpiaconról beszerzett nyersanyagokkal való fenntartható ellátást biztosító kereskedelem politikát. Az említett intézkedések elősegítik az uniós nyersanyag-politika és a külső politika közötti összhangot, amely felöleli a jó kormányzás előmozdítását, a tevékenységek átláthatóságát, valamint helyi hozzáadott érték létrehozását a fejlődő országokban. E politika előmozdítja az EU-n belüli kitermelést, újrahasznosítást, kutatást, innovációt és helyettesítést;
- Az újrahasznosító társadalomra épülő uniós „körkörös gazdaság” megvalósítására vonatkozó stratégia, amelynek célja a hulladéktermelés csökkentése és a hulladék erőforrásként való felhasználása;

- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló korai fellépés abból a célból, hogy minimálisra csökkentsük az ökológiai rendszereket és az emberi egészséget fenyegető veszélyeket, támogassuk a gazdasági fejlődést, és az elkerülhetetlen éghajlatváltozás kezelése érdekében elősegítsük infrastruktúránk kiigazítását;
- Olyan vízpolitika, amely kiemelten kezeli a víztakarékossági intézkedéseket és a vízhatékonyság növelését annak érdekében, hogy rendelkezésre álljon a szükséges mennyiségű és megfelelő minőségű víz, és azt hatékonyan, minimális erőforrás felhasználásával hasznosítsák, és a végén elfogadható minőségben engedjék vissza a környezetbe.

Az uniós és tagállami szinten megteendő intézkedésekkel kapcsolatos további információk – így az Erőforrás-hatékony Európa kiemelt kezdeményezés leírása – megtalálható az Európa 2020 stratégiáról szóló bizottsági közleményben⁵. Az alábbi keretes részben konkrét példákat hozunk már folyamatban lévő uniós fellépésekre. A Bizottság weboldalán⁶ további példák találhatók a tagállamok és a nemzetközi partnerek, illetve a különféle ágazatokban működő vállalkozások által az erőforrás-hatékonyság javítása érdekében hozott intézkedésekre.

A már folyamatban lévő uniós fellépések konkrét példái

Amint azt az Európa 2020 stratégia Innovatív Unió kiemelt kezdeményezésében elismerték, az ökoinnovációt nagymértékben fellendíthetik a szigorúbb környezetvédelmi célok és szabványok, amelyek merész célokat tűznek ki és hosszú távú kiszámíthatóságot biztosítanak. Ennek egyik példája a Kiotói Jegyzőkönyv. Az Európai Szabadalmi Hivatal és az UNEP elemzése kimutatta, hogy a tiszta energiatechnológiák terén bejegyzett szabadalmak aránya a jegyzőkönyv 1997. évi elfogadását követően egyértelműen meghaladta a fosszilis technológiákkal kapcsolatos szabadalmakét⁷. Uniós szinten az éghajlatváltozásra és a megújuló energiaforrásokra vonatkozó csomag egy lépéssel tovább megy: a valós árképzés kialakítása és a további intézkedésekre irányadó célok megállapítása révén csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, elősegíti az új technológiákat és az energiaellátás diverzifikálását. Az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszer példát mutat arra, hogy a piaci erők kihasználásával hogyan adható ösztönzés az erőforrások hatékonyabb felhasználására. Az ennek nyomán kialakuló szénárak – amelyek megjelenítik a magas széntartalmú erőforrások költségeit – ösztönzik az innovációt és a jövőbeni növekedési lehetőségeket.

2008-ban az Unió felülvizsgálta a keletkezéstől a kidobásig tartó, a termékek teljes életciklusára kiterjedő hulladékgazdálkodási jogi keretet, és a hangsúlyt a hulladék keletkezésének megakadályozására, újrafelhasználására, újrahasznosítására és újrafeldolgozásra („hulladékgazdálkodási hierarchia”) helyezte. A tagállamoknak a hulladék típusára, mennyiségére, forrására és a gyűjtési rendszerekre vonatkozó hulladékkezelési tervet kell készíteniük. A hulladék keletkezésének megelőzésére vonatkozó tervet is össze kell állítaniuk, hogy megszakítsák a gazdasági növekedés és a hulladékkeletkezés közötti kapcsolatot. A jobb hulladékgazdálkodás jelentősen csökkentheti a szén-dioxid-kibocsátást. Az Unióban például évente 5,25 milliárd EUR értékű újrafeldolgozható papírt, üveget, műanyagot, alumíniumot és acélt dobznak el. Ha újrahasznosítanak ezt a mennyiséget, akkor évente 148 millió tonna szén-dioxidnak megfelelő kibocsátást lehetne elkerülni. A települési hulladék jobb kezelése révén 1995-höz képest 2020-ra 92 millió tonnával kevesebb üvegházhatást okozó gázt bocsáthatnánk ki. Legalább 500 000 új munkahely jönne létre Európában, ha az országok hulladékuk 70 %-át újra feldolgoznák.

Az energiahatékonyság terén a környezetbarát tervezésről szóló irányelv alapján hozott első kilenc

⁵ COM(2010) 2020., 14-15. o.

⁶ <http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe>

⁷ <http://www.epo.org/topics/issues/clean-energy/study.html>

intézkedés 2020-ig várhatóan nagyjából 340 TWh-val csökkenti a villamosenergia-fogyasztást, ami 77 átlagos erőmű energiatermelésének felel meg. Az épületek energiateljesítményéről szóló átdolgozott irányelv – amely 2010 júliusában lépett hatályba – várhatóan nagyjából 5 %-kal csökkenti az Unió végső energiafogyasztását. Más uniós politikák – különösen az energiahatékonyságnak a Kohéziós Alap és a strukturális alapok keretében történő finanszírozására vonatkozó lehetőség – szintén kedvező eredményeket hozhatnak. Franciaország például arra fogja felhasználni a rendelkezésre álló uniós pénzeszközöket, hogy a mostani érték felénél kisebbre szorítsa lakásállománya négyzetméterenkénti energiafogyasztását.

Az erőforrásokat gyakran kevésbé hatékonyan használják fel amiatt, hogy nem állnak a társadalom rendelkezésére a fogyasztás valós költségeivel kapcsolatos információk, és ennek következtében a vállalkozások és az egyének nem tudják a viselkedésüket megfelelően változtatni. Az erőforrás-hatékonyság és az általános gazdasági versenyképesség javítására irányuló szakpolitikai intézkedéseknek – például a közlekedés, az energia és a vízhasználat esetében – nagyobb hangsúlyt kell helyezniük a valós árképzésre, és átláthatóvá kell tenni az árakat a fogyasztók számára, amelyeknek teljes mértékben tükrözniük kell az erőforrás-felhasználás összes társadalmi költségét (pl. a környezetvédelem és az egészségügy tekintetében), és ne hozzanak létre nemkívánatos ösztönzőket. E tekintetben döntő szerepet játszhatnak az információs és kommunikációs technológiák, például az intelligens fogyasztásmérés révén.

Emellett fontos a K+F és az innováció uniós szintű, összehangolt támogatása, hogy növeljük a szükséges technológiák hozzáférhetőségét és teljesítményét. Az összes új technológia esetén előzetes elemzésre van szükség annak eldöntéséhez, hogy miként biztosítható az esetleges kedvezőtlen hatások megfelelő kezelése.

A kiegyensúlyozott, a keresleti oldalt (pl. környezetbarát közbeszerzések és a fogyasztók jobb tájékoztatása révén) és a kínálati oldalt együttesen szabályozó szakpolitikák erősítik az erőforrás-hatékonyságot, és egyidejűleg az uniós iparágak versenyképességét is elősegítik. Az erőforrás-hatékonyság ezenfelül gyakorta az egyik – bár nem az egyetlen – alapelemét képezi az ágazati stratégiáknak is. Mindegyik szakpolitikai területen és minden szakpolitikai eszköz esetében megfelelő elemzés szükséges, amelyet értékelési és hatásvizsgálati eljárások alkalmazásával kell megvalósítani. Alaposan elemezni kell az adott intézkedés költségeit és hasznait ahhoz, hogy eseti alapon meghatározhassuk a legmegfelelőbb politikákat.

5. A TUDÁSBÁZIS ÉS A KÖVETKEZETES, ANALITIKUS MEGKÖZELÍTÉS KIALAKÍTÁSA

Az e kiemelt kezdeményezés keretén belüli kezdeményezések elemzését – lehetőség szerint – közös feltételezésekre, paraméterekre és alaphelyzetekre, és közösen elfogadott közép- és hosszú távú elképzelésekre kell építeni. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy az elemzések biztos alapot nyújtsanak a szakpolitikai döntésekhez, továbbá hogy az összes érintett ágazatban költséghatékonyan valósítsák meg az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését és az egyéb vonatkozó célkitűzéseket.

Első lépésként 2011 elején a Bizottság 2050-ig tartó közös forgatókönyveket terjeszt elő az éghajlati, az energia- és a közlekedési politika terén. A 2. melléklet meghatározza a referencia-forgatókönyv közös feltételezéseit és paramétereit, és kifejt egy sor olyan, vizsgálat tárgyát képező lehetséges változatot, amelyek konkrét erőforrás-hatékonysági kérdésekben jelentőséggel bírhatnak. Az előzetes

modellalkotás eredményei azt valószínűsítik, hogy egyes technológiák – pl.: a széndioxid leválasztása és tárolása –, a megújuló energiák, nukleáris energia és villamosítás alkalmazásával 2050-ig megvalósítható az üvegázhatást okozó gázok Unión belüli kibocsátásának 80 %-os csökkentése az 1990-es szinthez képest, amennyiben megfelelő szénárak, jól működő infrastruktúra és piacok érhetők el, és a szükséges technológiák széles körben kiépíthetők. Az említett előzetes modellalkotás eredményei azt támasztják alá, hogy a szükséges politika, infrastruktúra, technológiai és piaci fejlemények megvalósulása esetén az energiatermelési, a lakás- és az ipari szektor 80 %-kal, a közlekedési ágazat mintegy 60 %-kal, a mezőgazdaság pedig körülbelül 40 %-kal képes csökkenteni a kibocsátást.

Mivel az erőforrás-hatékonyság a területek ilyen széles skáláján igényel intézkedéseket, a modellalkotás rendkívül bonyolult. A meglévő modellek konkrét szakpolitikai területekre – így az energia- és a szállítási ágazatra – összpontosítanak. Nem tükrözik teljes mértékben az erőforrásoknak az ökológiai rendszerekre, a vállalkozásokra és a gazdaság egészére gyakorolt hatásait, vagy a szakpolitikai intézkedések kölcsönös összefüggéseit. A Bizottság további elemzéseket fog végezni annak érdekében, hogy felmérje a gazdaság egészére gyakorolt hatásokat, és javítsa modellalkotási képességét az erőforrás-hatékonyság szempontjából fontos egyéb területeken (így a mezőgazdaság, az ipar és a környezetvédelem terén).

A tudásbázis kiépítése további munkát tesz szükségessé, hogy a szakpolitikák továbbfejlesztése, valamint – többek között a kutatási keretprogramon belüli különféle ágazati tevékenységekből merítő – hatásvizsgálatok készítése céljából értékeljük a szakpolitikákat, és összegyűjtsük az életciklusra vonatkozó adatokat. Ennek keretében ki kell dolgozni továbbá a környezeti hatások mérésére szolgáló összehangoltabb és átláthatóbb módszereket.

6. AZ EGYRE INKÁBB GLOBÁLIS PROBLÉMÁVÁ VÁLÓ ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG

Mivel a legfontosabb környezeti kérdések – így az éghajlatváltozás, a biodiverzitás, a földhasználat, az erdőirtás, a fogyasztási és termelési szerkezet külső hatásai, a versenyképesség, az ellátás és a hozzáférés biztonsága – globális dimenzióval rendelkeznek, az EU-nak nemzetközi szinten kell kezelnie az erőforrás-hatékonysági kérdéseket, és szorosan együtt kell működnie a legfontosabb partnerekkel, köztük a tagjelölt és a szomszédsági politikában részes országokkal. Alapos okaink vannak arra, hogy így járjunk el:

Először is a nemzetközi közvélemény egyre inkább tudatára ébred annak, hogy stratégiai jelentősége van az erőforrások – pl.: a ritka földfémek, a halászerületek, a föld, az energia és a víz – biztosításával kapcsolatos kockázatok elkerülésének. A technológiai fejlesztések (pl.: az elektromos autók akkumulátoraiban lévő lítium) gyakran olyan kulcsfontosságú nyersanyagokhoz kapcsolódnak, amelyeket a világ különböző részein található forrásokból kell beszerezni.

Másrészt globálisan összehangolt fellépéssel csillapíthatjuk a globális kereslet élénkülését. Ennélfogva az erőforrás-hatékonyságnak kulcs tényezővé kell válnia külső kapcsolatainkban, különösen ami a nagy erőforrás-fogyasztó országokhoz, köztük a feltörekvő gazdaságokhoz fűződő kapcsolatainkat illeti. Például egyre inkább a feltörekvő gazdaságok határozzák meg az energia világméretű

felhasználását, annak egyik legfontosabb következményeként, hogy egyre komolyabb energiafogyasztóvá válnak. Ugyanez mondható el a legfontosabb árukról is. Mindez nem csupán a globális ellátás szerkezetét befolyásolja, hanem következményekkel jár az európai termelők és beruházók, valamint a feltörekvő országokban élő fogyasztók érdekeire.

Harmadrészt a nemzetközi együttműködés eredményeként sor kerülhet a készségek, a technológiák és a legjobb gyakorlatok cseréjére. A partnerek komoly erőfeszítéseket tesznek erőforrás-hatékonyságuk javítására. Példát nyújt erre az úgynevezett „3R elve” (hulladékcsökkentés, újrahasználat és újrahasznosítás) Japánban, Kína új ötéves tervének tervezete és a „tisztá technológiákba” történő nagyszabású beruházásai, továbbá Dél-Korea „környezetbarát növekedés” terén játszott úttörő szerepe. Az EU-nak tovább kell fokoznia az e területeken kifejtett tevékenységét annak érdekében, hogy megerősítse versenyhelyzetét, és kihasználja az így keletkezett lehetőségeket. Az említett területeken komoly lehetőség van a nemzetközi együttműködésre. Az Európai Bizottság például miniszteri szintű párbeszédet, konkrét kutatási programok és szakértői szintű együttműködés révén mozditja elő a Kínával folytatott erőforrás-hatékonysági együttműködést olyan területeken, mint a hálózatok, az energiatermelés és az építőipari ágazat.

Külső kereskedelmi kapcsolatai útján az EU-nak folytatnia kell azon erőfeszítéseit, amelyek célja, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson az ipar számára, javítsa a fenntartható nyersanyagellátás feltételeit, és elősegítse a környezetbarát áruk és szolgáltatások kereskedelmének liberalizálását az ipar nemzetközi versenyképességének biztosítása érdekében. A környezetbarát technológiák szélesebb körű alkalmazása környezeti előnyöket biztosítana, és javítaná a termelési folyamatok hatékonyságát, ezáltal pedig hozzájárulna ahhoz, hogy világszerte hatékonyabban használják fel a szűkös természeti erőforrásokat.

Az Uniónak komoly érdeke fűződik a nemzetközi partnerekkel folytatott erőforrás-hatékonysági együttműködés elmélyítéséhez, ami szerepet játszana egyrészt a fenntartható fejlődés uniós célkitűzésének, másrészt az erőforrásoktól függő fejlődő országokkal kapcsolatos nagyhatású szegénységcsökkentési stratégiáknak a megvalósításában. Elősegítené továbbá, hogy az energiatermelés és -átvitel környezetbarátabb módjaira való áttérés ösztönzésével csökkentsük a globális erőforrások iránti gyorsan növekvő keresletet. A fenntartható fejlődésről szóló, 2012-ben sorra kerülő Rio+20 nemzetközi konferencia a környezetbarát gazdaságra és a környezetvédelmi kormányzásra fog összpontosítani, és jó lehetőséget kínál majd az Uniónak ahhoz, hogy a globális partnerekkel közösen megvitassa az erőforrás-hatékonyság kérdését.

7. A KORMÁNYZÁS ÉS AZ ELŐREHALADÁS NYOMON KÖVETÉSE

Az EU-nak eszközökre van szüksége ahhoz, hogy figyelemmel kísérje és mérje az erőforrás-hatékonyság terén elért haladást. Az Európa 2020 stratégia kiemelt céljai – az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20 %-os (megfelelő feltételek esetén 30%-os) csökkentése, a 20 % megújuló energiaforrás és az energiahatékonyság 20 %-os növelése – már meghatároztak néhány kulcsfontosságú mutatót. Mutatókra van azonban szükség olyan kérdésekre vonatkozóan is, mint a természeti erőforrások hozzáférhetősége, földrajzi elhelyezkedésük, felhasználásuk hatékonyságának foka, a

hulladéktermelés és az újrahasznosítás aránya, valamint a környezetre és a biodiverzitásra gyakorolt hatás. A Bizottság azon dolgozik, hogy megfelelő mutatók álljanak rendelkezésre a nyomon követés és az elemzés céljára. Ezek pl. a fenntartható fejlődésre vonatkozó mutatók alapján hozhatók létre.

A hatékony kormányzás és a fejlődés nyomon követése elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az Unió termelése és fogyasztása nagyobb erőforrás-hatékonyság mellett valósuljon meg. Az Erőforrás-hatékony Európa kiemelt kezdeményezés keretén belüli intézkedések szorosan összekapcsolódnak az Európa 2020 stratégia egyéb kiemelt kezdeményezéseivel, különösen az iparpolitikára, az innovatív Unióra, a digitális menetrendre, valamint az új készségek és munkahelyek menetrendjére⁸ vonatkozó kezdeményezésekkel és a kapcsolódó tagállami intézkedésekkel.

A kormányzásra és a nyomon követésre az Európa 2020 stratégia keretében kerül majd sor, amelyekbe – az átfogó koherencia érdekében – az Európai Unió fenntartható fejlődési stratégiájának megfelelő elemeit is be fogjuk építeni. A kormányzás és nyomon követés az uniós szakpolitikák és az egyes tagállamok nemzeti reformprogramjaiban szereplő politikák elemzésére épül, ami az éves növekedési jelentés részét képezi⁹. Mindezt 2012-re az európai szemeszter keretében fogjuk elvégezni.

8. KÖVETKEZTETÉS

Az Európai Unió számára egyszerre szükséglet és lehetőség, hogy az erőforrás-hatékonyságot állítsa a politikai döntéshozatal középpontjába. E kiemelt kezdeményezés keretét határozza meg annak elősegítése céljából, hogy az erőforrás-hatékonyság terén eredményeket hozzanak az egyes területekre – így az energiára, az éghajlatváltozásra, a kutatásra és az innovációra, az iparra, a közlekedésre, a mezőgazdaságra, a halászatra és a környezetpolitikára – vonatkozó hosszú távú stratégiák.

Következő lépésként a Bizottság az erőforrás-hatékonyság javítására irányuló konkrét stratégiákra tesz javaslatokat az 1. mellékletben körvonalazott különféle szakpolitikai területeken.

A Bizottság felkéri a Tanácsot, az Európai Parlamentet, a nemzeti parlamenteket, a Régiók Bizottságát, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, a tagjelölt országokat és az érdekelteket, hogy járuljanak hozzá az említett stratégiák továbbfejlesztéséhez és az erőforrás-hatékonyság előmozdításához.

⁸ COM(2010) 614, COM(2010) 546, COM(2010) 245, COM(2010) 682.

⁹ COM(2011) 11 – Éves növekedési jelentés: az EU válságra adott átfogó válaszlépéseinek előmozdítása.

1. melléklet: Az Erőforrás-hatékony Európa kiemelt kezdeményezés megvalósítására irányuló, 2011-ben előirányzott kezdeményezések¹⁰

2011 első negyedé ve	A 2050-re megvalósítandó, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz vezető menetrend	E menetrend felvázolja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megvalósításának lehetséges módjait, hogy 2050-ig 80–95 %-kal csökkentsük az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, ezzel egyidejűleg pedig javítsuk az EU energiabiztonságát, és előmozdítsuk a növekedést és a munkahelyteremtést, ideértve a következő néhány évre vonatkozó munkaszakaszokat, ágazati hozzájárulásokat és szakpolitikai vonatkozásokat.
2011 első negyedé ve	Európai energiahatékonsági terv 2020-ig	E terv meghatározza a valamennyi ágazatban megvalósítandó 20 %-os energiamegtakarítás eléréséhez szükséges intézkedéseket, és 2011 harmadik negyedévében az energiahatékonságról és -megtakarításról szóló irányelv fogja kísérni.
2011 első negyedé ve	Fehér könyv a közlekedés jövőjéről	E fehér könyv olyan elképzelést terjeszt elő az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony, biztonságos és versenyképes közlekedési rendszer 2050-ig történő megvalósítására vonatkozóan, amely megszünteti a belső közlekedési piac előtt álló valamennyi akadályt, előmozdítja a tiszta technológiákat és korszerűsíti a közlekedési hálózatokat.
2011 első negyedé ve	Közlemény a 2020. évi európai uniós biodiverzitási politikáról és stratégiáról	E közlemény meghatározza, hogy milyen kötelezettségvállalásokat kell mérlegelnie az Uniónak a nemzetközi erőfeszítések keretében és az ökológiai rendszerekre nehezedő nyomás fényében. E stratégia a fellépés sikerének elősegítése érdekében több rész célkitűzést állapít majd meg.
2011 első negyedé ve	Közlemény az árupiacokon jelentkező és a nyersanyagokkal kapcsolatos kihívások kezeléséről	E közlemény – többek között – meghatározza a kritikus nyersanyagokat, és integrált intézkedéseket állapít meg a belső piacról és a világpiacról származó nyersanyagokkal való fenntartható ellátás elősegítésére, és kiemeli a kereskedelempolitika szerepét is ezen a területen. A stratégia elősegíti az EU-n belüli kitermelést, újrahasznosítást, kutatást, innovációt és helyettesítést. Végezetül erősíti az összhangot az uniós nyersanyag-politika és a külső politika között.
2011 első negyedé ve	Az energiaadó-irányelv felülvizsgálata	E felülvizsgálat korszerűsíti az energiaadózást annak érdekében, hogy nagyobb támogatást nyújtson a fenntartható növekedés kiemelt célkitűzéséhez, elősegítve a még inkább erőforrás-hatékony, versenyképes és környezetbarát gazdaság kialakítását.
2011 második negyedé	Az erőforrás-hatékony Európa menetrendje	E menetrend kiegészíti és továbbépíti a többi kezdeményezést, elsősorban az erőforrás-felhasználás hatékonyságának növelése és annak érdekében, hogy elválassza a gazdasági növekedést az erőforrás-

¹⁰

Lásd a Bizottság 2010. és 2011. évi munkaprogramját – (COM(2010) 135 és COM(2010) 623).

ve		felhasználástól és annak környezeti hatásától.
2011 második/ harmadik negyedé ve	közös agrárpolitika közös halászati politika kohéziós politika energetikai infrastruktúra- eszköz TEN-T felülvizsgálat	Az e politikák reformjára irányuló javaslatok elősegítik azok hozzáigazítását a jelenlegi szakpolitikai prioritásokhoz, elsősorban az Európa 2020 stratégiával és e kiemelt kezdeményezéssel összhangban.
2011 negyedik negyedé ve	2050-ig szóló energia-ütemterv	Ezen ütemterv felvázolja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony uniós energetikai rendszer kiépítésének lehetséges módjait és az ahhoz kapcsolódó szakpolitikai kihívásokat.
2011	Intelligens hálózatok	Mindez keretet biztosít a tagállamok intelligens hálózatainak kiépítéséhez, hogy fokozzák az energiahatékonyt, támogassák a megújuló energia felhasználását, és kiépítsék az elektromos autók számára szükséges infrastruktúrát.
2011	Az energiaellátás biztonsága és a nemzetközi együttműködés	Ez az uniós energiapolitika külső dimenziójának átfogó elemzését jelenti.
2011	A víz-keretirányelvben említett elsőbbségi anyagok felülvizsgálata	Ez azon elsőbbségi anyagok felülvizsgálatát jelenti, amelyek veszélyt jelentenek az uniós szintű vízi környezet számára vagy annak révén.
2011	Az uniós építőipar fenntartható versenyképességi stratégiája	E stratégia meghatározza az ágazati versenyképesség erősítésének módjait, miközben kezeli a 2020-ig fellépő, jelenlegi és jövőbeni társadalmi kihívásokat.
2011	Európai stratégia és cselekvési terv a fenntartható bioalapú gazdaság 2020-ig történő megvalósításáról	E stratégia felöleli az Európai Kutatási Térség kiterjesztését és az európai innovációs partnerség végrehajtását a biogazdasági ágazatokban. A stratégia előmozdítja a különböző ágazatok és politikák integrálását a biogazdaságon belül, javítja az innováció keretfeltételeit, és ösztönzi a tagállami K+F és innovációs rendszerek reformját.
2011	Stratégiai közlekedéstechnológiai terv	A terv középtávú stratégiai menetrendet kínál a kutatás, az innováció és az alkalmazás számára, és felvázolja, hogy a fejlett közlekedési technológiák hogyan járulhatnak hozzá a közlekedés jövőjéről szóló fehér könyv célkitűzéseihez, beleértve az intelligens mobilitásra vonatkozó európai innovációs partnerség végrehajtását.
2011	Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásainak nyomon követésére és jelentésére vonatkozó jogszabály felülvizsgálata	E felülvizsgálat javítani fogja az Európa 2020 éghajlatra vonatkozó kiemelt célkitűzésének nyomon követését, és ugyanakkor a felesleges adminisztrációs teher csökkentésére irányul.

2. melléklet: A legfontosabb uniós modellfeltételezések és a lehetséges paraméter-változatok

(a tartományok alsó és felső küszöbértékeinek bemutatása, hogy mindegyik feltételezés vagy paraméter megváltoztatható legyen egyedileg vagy együttesen is annak érdekében, hogy meghatározzuk az érzékeny pontokat, és kidolgozzuk a szakpolitikai forgatókönyveket. A releváns változatokat a konkrét elemzés súlypontja szerint kell kiválasztani.)

Paraméter	Referencia-forgatókönyv (Jelenlegi tendenciák és politikák)	Legpesszimistább változat	Legoptimistább változat
Szakpolitikák	Csak a jelenlegi politikák és intézkedések, beleértve az uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszerre (ETS), a megújuló energiaforrásokra és az ETS hatálya alá nem tartozó, üvegházhatást okozó gázok csökkentésére vonatkozó 20 %-os célkitűzést.	Széttagolt fellépés az éghajlatváltozás ellen – Az EU-n kívüli szereplőkre vonatkozó koppenhágai megállapodás.	A 2°C-os határnak megfelelő, globálisan koordinált éghajlatváltozás elleni fellépés.
GDP-növekedés	Az Európa 2020 stratégia meghatározása szerinti középtávon. „Lassú élénkülés” – Európa tartósan veszít jólétéből, viszont ismét növekedés kezdődik a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság Európa népességének előregedéséről szóló 2009. évi jelentésében szereplő GDP-re vonatkozó hosszú távú előrejelzéseknek megfelelő ütemben.	„Elveszett évtized” – Európa tartósan veszít jólétéből és jövőbeni növekedési potenciáljából.	„Fenntartható fellendülés” – Európa teljes mértékben visszatér a korábbi növekedési ütemhez, és növeli annak a lehetőségét, hogy azt meg is haladja.
A fosszilis tüzelőanyagok importái	A kőolaj ára 2030-ban 105 USD (2008-as értéken) hordónként; 2050-ben 125 USD hordónként (2008-as értéken); a gáz- és a szénárak folyamatosan nőnek.	A fosszilis tüzelőanyagok árai megfelelnek a 2030-ban 80 USD hordónként, 2050-ben 70 USD hordónként, a referencia-forgatókönyvnek; az olajársokk jelentős kockázata (pl.: az olaj árának megkétszereződése), amennyiben az erőforráskorlátok előtérbe kerülnek.	Alacsony import kőolajárak: 2030-ban 80 USD hordónként, 2050-ben 70 USD hordónként, a világméretű éghajlatváltozás elleni fellépésnek megfelelően.
Szén-dioxid-leválasztás és tárolás	A nagyméretű bemutatás 2020-ig sikeresen lezárul, 2020 után megkezdődik az üzleti alkalmazás a meghatározó szénárak terén megvalósuló versenyhelyezettől függően.	Az alkalmazás és a költségcsökkentés jelentős késedelmet szenved a sikeres bemutatás elmaradása és/vagy a technológia széles körű elfogadottságának hiánya miatt.	Gyorsabb alkalmazás a magas szénárak ösztönző hatása miatt. Széles körű alkalmazás, a gáz- és ipari folyamatokban is.

Atomenergia-termelés	A régebbi atomerőműveket újak váltják fel a már meglévő területeken. Új atomerőművek Lengyelországban és Olaszországban. Belgiumban és Németországban a jogszabálynak megfelelően fokozatosan megszüntetik az atomenergia-termelést a forgatókönyvben jelzettek szerint.	Kevesebb nukleáris kapacitás az atomenergia alacsony szintű elfogadottsága miatt.	A biztonsági és hulladékkezelési aggodalmak eloszlása megnöveli a társadalmi elfogadottságot; a tagállamok végrehajtják nukleáris politikájuk tervezett módosításait.
Megújuló energiaforrások	Az elmúlt években megfigyelt mértékű technológiaelsajátítás és költségcsökkentés, valamint az adminisztratív akadályok elhárítása. A fejlett technológiák támogatásának fokozatos leépítése, és az új és intelligens hálózatokba történő jelentős befektetés.	A megújuló erőforrásokra vonatkozó politikák változatlanul a referencia-forgatókönyvnek felelnek meg, és nem szünetlik 2020 utánra vonatkozó megújuló erőforrások politikája. Az ilyen technológiák terén máshol megvalósult fejlődésből keveset vesznek át.	Szigorúbb éghajlati politikák, a megújuló energiaforrások elősegítésére szolgáló nemzeti politikák és európai keret megerősítése, pl. erősebb támogatás és az (intelligens) hálózatok elterjedését ösztönző, megerősített intézkedések, aminek következtében gyorsabb ütemben csökkennek a költségek, és gyorsul a technológiaelsajátítás; hamar megvalósul a napenergia-hálózatok egyenértékűsége és piaci integrációja.
Energiahatékonyság	Az energiahatékonyság visszafogott növekedése. Megvalósul a gazdasági növekedés és az energiafogyasztás szétválasztása, de messze nem használják ki a rendelkezésre álló gazdasági megtakarítási lehetőségeket.	A pénzügyi megszorítások a legnagyobb fogyasztási ágazatokban korlátozzák a meglévő energiamegtakarítási lehetőségek alkalmazását.	A „fenntartható növekedési” forgatókönyvet elősegítik az energiahatékonyság technológiákba és megoldásokba történő erőteljes beruházások, amelyek révén jelentős energiamegtakarításra kerül sor.
Közlekedés	Folytatódik az a jelenlegi tendencia, hogy az áru fuvarozás iránti kereslet a GDP-vel arányosan, az utasszállítás pedig a GDP-növekedés mértékénél valamivel lassabban nő. Nagyrészt továbbra is a most rendelkezésre álló autógyártási technológiákat alkalmazzák.	A referencia-forgatókönyv szerinti tendencia, és ezzel egyidejűleg a műszaki fejlődés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák – így az elektromos autók – elterjedésének jelentős késése és korlátozottsága, továbbá a kedvező szakpolitikai keret hiánya.	A keresletmenedzsmentre, a valós árképzésre és a széles körű villamosítást lehetővé tévő gyorsított ütemű műszaki innovációra való sikeres áttérés.

Levegőminőség	A levegőminőségi követelmények fokozatos szigorítása a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvben (2008/50/EK) meghatározott szinteken felül, különösen a PM ₁₀ (új kötelező érték) és PM _{2,5} (a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvben 2020-ra megadott indikatív érték) szálló por (új) határértékei, valamint az ózonkoncentráció új határértékei tekintetében. Ezek végrehajtását 2020-ban kell elkezdni és a tagállamoknak 2030-ra kell elérniük a megfelelőséget. Ezt követően a levegőminőségi jogszabályok lassú és fokozatos szigorítása, amely azonban még mindig nem éri el a tagállamok által 2050-re végrehajtandó azon levegőtisztasági szintet, amely nem gyakorol jelentős káros hatást az egészségre és a környezetre.	Változatlan folyamatok, vagyis a levegő minőségére (SO ₂ , NO _x , CO, PM, ózon, benzo[a]pirén, nehézfémek) vonatkozó meglévő jogszabályok végrehajtása, amelyet a tagállamok 2020-ig nagymértékben megvalósítanak. Ezt követően a levegőminőségi jogszabályok szigorítása, de a levegő minősége nagy valószínűséggel még 2050-ben is olyan szintet ér el, amely jelentős káros hatást gyakorol az egészségre és a környezetre.	Szigorúbb levegőminőségi szabványok elfogadása 2020-ra és az azt követő időszakra vonatkozóan. Ennek révén fokozatosan olyan levegőminőségi szintet teremtenek, amely nem gyakorol jelentős káros hatást az egészségre és a környezetre (pl.: amelyet a WHO levegőminőségi iránymutatásaiban megjelöltek). A tagállamok 2050-ig sikeresen és teljes mértékben végrehajtják a szabványokat.
Biodiverzitás	A Natura 2000 hálózat Unión belüli teljes végrehajtása, emellett a tengeri térségek hálózaton belüli növelése és a védett területek közötti kapcsolatok erősítése, valamint a biodiverzitást védő fellépés fokozása a közös agrárpolitika keretén belül.	A Natura 2000 hálózat követelményeinek gyenge végrehajtása az EU-n belül, és a Natura 2000 területek közötti gyenge kapcsolatok.	Ugyanaz mint a referencia-forgatókönyv, azonban valamennyi biodiverzitás teljes védelme az EU-n belül, a biodiverzitás és az ökológiai rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások helyreállítása a biodiverzitásra vonatkozó uniós stratégiai célnak megfelelően, továbbá a környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó elképzelés végrehajtása.
Hulladékgazdálkodás	A hulladékra vonatkozó uniós jogszabályok teljes körű végrehajtása, különösen az újrahasznosítási és hulladékcsökkentési célkitűzések megvalósítása tekintetében.	Néhány tagállam elmulasztja az újrahasznosítási célkitűzések megvalósítását, kis mennyiségű hulladékcsökkentés.	Felzárkózás a legfejlettebb tagállamok teljesítményéhez a hulladék keletkezésének megakadályozása, a hulladék újrahasznosítása és újrafeldolgozása tekintetében, a 15 %-os uniós hulladékcsökkentési célkitűzés meghaladása. A hulladéklerakók megszüntetése az összes tagállamban.

Édesvíz	Az EU egyre nagyobb részén és egyre gyakrabban keletkezik és terjed a vízhiány és a szárazság. A vízhasználat energialábnyma megnő, mivel a víz egyre nagyobb része származik alternatív vízellátási forrásokból (pl.: sótalánítás). Végrehajtják a víz-keretirányelv követelményeit, és a legtöbb vízgyűjtő területen jó ökológiai állapotot érnek el.	Az EU nagy részén és egyre gyakrabban keletkezik és terjed a vízhiány és a szárazság (amit súlyosbít az éghajlatváltozás). Szintén gyakoribbak és/vagy intenzívebbek az áradások. A vízhasználat energialábnyma jelentős. A víz-keretirányelv követelményeit csak részben hajtják végre, és nem az összes vízgyűjtő területen érnek el jó ökológiai állapotot.	Megvalósul a vízigény-gazdálkodás abból a célból, hogy megfelelően osszák fel a rendelkezésre álló forrásokat a vízfogyasztók és a környezet számára. A vízfogyasztás energialábnyma csekély, mivel a vizet fenntartható módon kezelik.
Mezőgazdaság és földhasználat	Jelentősen nő a mezőgazdasági termelés, a terméshozam azonban egyenletesen nő annak következtében, hogy a fejlődő országokban fokozatosan korszerű technológiákat honosítanak meg. Az exportáló országok száma nő, azonban előfordulhat, hogy az élelmiszerek/energia iránti kereslet még mindig nyomást fejt ki további földterületek igénybevétele iránt, aminek következtében erdőirtásra és új területek (főként legelők és marginális mezőgazdasági területek) művelésbe vonására kerül sor, és ennek eredményeként tovább nő az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása, és csökken a biodiverzitás.	A mezőgazdasági termelés jelentős növekedése a világ megnövekedett és gazdagabbá vált népességének táplálása érdekében. A lassú technológiai fejlődés és az extenzív mezőgazdaság miatt stagnáló terméshozam. Ennek következtében a legfontosabb exportáló országokban a piaci kereslethez képest alacsony a gabonatermés, továbbá a termelés néhány exportáló országban összpontosul. Az éghajlatváltozás hatásai időszakonként jelentős területeken csökkenthetik a terméshozamot, ami ugrásszerű élelmiszerár-emelkedést okoz, és súlyosbítja az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos aggodalmakat. Az élelmiszerek iránti komoly keresleti nyomás hatására folytatódik az erdőirtás, így további jelentős területeket vonnak művelés alá. A mezőgazdasági termelés és az erdőirtás intenzívebbé válása még több nyomást gyakorol a biodiverzitásra, és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának növekedését eredményezi.	A mezőgazdasági termelés jelentősen növekszik, azonban a terméshozam gyors javulása kíséri (pl.: a vetőmag/ültetőgumó-tökéletesítési technológiák, mikroöntözés stb. következtében). Így az élelmiszerek/energia iránti fokozott kereslet kevesebb nyomást fejt ki további földterületek igénybevétele iránt, aminek következtében kevesebb erdőirtásra és új terület (főként legelők és marginális mezőgazdasági területek) művelésbe vonására kerül sor.